

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота

з корейської філології на тему:

**ПОХОДЖЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ
ТА ЇЇ ДІАЛЕКТНА ОСНОВА**

Студентки групи Кор27-21
факультету східно-слов'янської філології
денної форми навчання
освітньої програми:
Корейська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.066 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – корейська
Болонної Анастасії Олегівни

Науковий керівник:

Даліда Альона Валеріївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ДІАЛЕКТИ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ, ПОЯВА ТА МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ	5
1.1. Поява діалектів та методи їх досліджень	5
1.2. Сеульський діалект.....	11
1.3. Ѓьонсанський діалект.....	14
1.4. Канвонський діалект	18
1.5. Чхунчхонський діалект	19
1.6. Діалект Чолладо.....	21
1.7. Діалект Чеджу	22
Висновки до Розділу 1	25
РОЗДІЛ 2. ПОХОДЖЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ ТА ЇЇ ДІАЛЕКТНА ОСНОВА	26
2.1. Походження літературної корейської мови та її подальша еволюція	27
2.2. Діалектна основа літературної корейської мови.....	32
Висновки до розділу 2	34
ВИСНОВКИ	35
АНОТАЦІЯ	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	38

ВСТУП

Літературна корейська мова визначається не лише як комунікаційний інструмент, але й як невичерпне джерело культурної та історичної спадщини корейського народу. Вона є втіленням тисячолітньої еволюції, яка почалася ще в глибині віків і продовжується сьогодні. У даній курсовій роботі ми розглянемо походження літературної корейської мови та її взаємозв'язок з діалектною базою.

Перед тим, як ми зануримося у вивчення походження літературної корейської мови, важливо розглянути загальний контекст історії Кореї. Корейський півострів, розташований між Китаєм та Японією, був свідком численних історичних подій, які вплинули на формування мовної та культурної картини регіону. На території Кореї формувалися різноманітні етнічні та культурні спільноти, що сприяло розвитку різноманітних діалектів та мовних варіацій.

Варто відзначити, що літературна корейська мова виникла на основі різних діалектів, що існували на південному і центральному півостровах. Цей процес відбувався протягом тисячоліть і відображав складну взаємодію між різними етнічними та культурними групами, що населяли Корейський півострів. Крім того, вплив сусідніх країн, зокрема Китаю та Японії, також мав значний внесок у формування літературної корейської мови. Китайська писемність і культурні традиції проникли до Кореї ще в ранні періоди її історії і залишили свій слід у розвитку корейської писемності та літератури.

Зважаючи на значення корейської мови як складової частини культурної спадщини Кореї та інтерес до її походження, структури та взаємозв'язку з діалектами, ця курсова робота є **актуальною** та важливою для дослідження.

Метою роботи є вивчення походження та еволюції літературної корейської мови з огляду на вплив різних діалектів Корейського півострова.

Для досягнення поставленої мети, необхідно виконати такі завдання:

1. Проаналізувати походження та етапи розвитку літературної корейської мови.
2. Визначити регіональні діалекти Корейського півострова та проаналізувати їх особливості.

3. Встановити взаємозв'язок між літературною мовою та регіональними діалектами.

4. Дослідити вплив діалектів на лексичний та фонетичний склад літературної корейської мови.

5. Сформулювати висновки щодо значення діалектної основи для розвитку та розуміння літературної корейської мови.

Варто звернути увагу на важливий етап у становленні літературної корейської мови – створенню Хангиль (корейського алфавіту) в XV столітті великим корейським мудрецем та лінгвістом Лі Ін Джоном. Хангиль був створений з метою спростити письмо та зробити його доступним для широкого населення. Це був значний крок у зміцненні корейської писемності та сприянні поширенню культури серед мас. У цьому дослідженні ми поглибимося в аналіз основних аспектів розвитку літературної корейської мови та її взаємозв'язок з діалектною базою. Ретельне вивчення цих питань дозволить нам краще зрозуміти культурну спадщину Кореї та виявити унікальні аспекти мовного розвитку цієї країни.

Об'єктом дослідження є літературна корейська мова, а **предметом** – її походження та взаємозв'язок з регіональними діалектами.

Матеріалом дослідження слугують наукові праці з лінгвістики, літературознавства та культурології, а також тексти літературних творів та діалектних матеріалів.

Науковою новизною роботи є спроба виявлення та аналіз впливу різних діалектів на формування літературної корейської мови та її особливостей.

Структура роботи: робота складається зі вступу, двох розділів (теоретичного і практичного), висновків до розділів, загального висновку, анотації корейською мовою та списку використаних джерел. Загальна кількість сторінок курсової роботи – 38 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ДІАЛЕКТИ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ, ПОЯВА ТА МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Кожна мова є по своєму різноманітною та наповненою, з певною кількістю діалектів, що відрізняються один від одного у різній ступені. Наприклад, подорожуючи Україною, не буде такої області, де люди не зрозуміють один одного. Діалектизмів хоч і багато, проте усі вони прості та зрозумілі. Південна Корея ж є чудовим прикладом того, наскільки діалекти кожного регіону можуть відрізнятися, що люди з одного міста не будуть розуміти один одного. Корейські діалекти зазнали незначних змін від давніх часів. Є різні гіпотези чи судження, які припускають, що так відбулось, тому що певні затвердження правил корейської мови відбулись не так давно, а до того часу люди жили в своїх домівках «безвиїзно», не комунікуючи з мешканцями інших регіонів, тим самим не розвиваючи свою мову. Зараз же мешканці, наприклад, міста Сеул будуть погано розуміти мешканців острова Чеджу. Через культурну складову історії Кореї, окрім регіональних діалектів також утворились й соціальні. Проте зараз на тему корейських «соціалектів» доволі мало досліджень та наукових матеріалів.

1.1. Поява діалектів та методи їх досліджень

Почнемо з питання: «А що ж таке діалект?». **ДІАЛÉКТ** (від грец. *διáλεκτος* - розмова, говір, наріччя) – різновид певної мови, що разом із літературним становить національну мову; засіб спілкування між представниками однієї територіальної чи соціальної групи. Загальновідомим фактом є те, що діалекти є відмінними від загальної мови, і часто можна зустріти людей, котрі знаючи мову, не зможуть перекласти діалект. Відповідно розрізняють територіальні і соціальні діалекти. Перші характеризуються наявністю власних фонетичних, граматичних, словотвірних, семантичних та лексичних систем. Територіальні діалекти за спільними або відмінними рисами на всіх мовних рівнях диференціюються на наріччя, говори та говірки. Це дає змогу об'єднувати або протиставляти їх. У

деяких мовах територіальні особливості є незначними, тому мовці, які розмовляють різними діалектами, добре розуміють один одного; в інших же дуже різняться, що ускладнює, а іноді робить неможливим спілкування між носіями різних діалектів цих мов (напр., діалекти німецької чи китайської мов). (...посилання)

Є кілька поглядів на діалект, принципи його виокремлення, структурні ознаки тощо. Представники романської діалектологічної школи (П. Мейєр, Ж. Жільєрон) вважали, що реально існують лише межі окремих діалектних явищ та їхні проєкції на карті - ізоглоси, вони заперечували можливість виділення діалектів як цілісної мовної системи. Нім. і швейцар. діалектологи (Ф. Вреде, Т. Фрінгіс) доводили реальність діалектів, відзначаючи наявність у них ядра і периферії. В українській діалектології їх визнають різновидом чи формою національної мови. Різняться погляди науковців і на принципи розмежування діалектів, оскільки ізоглоси різних мовних явищ по-різному можуть членувати ту саму територію. Межі поширення діалектної одиниці визначають методом картографування, що становить основу лінгвогеографії. Останнім часом набула поширення точка зору, що під час виокремлення діалектів потрібно зважати не лише на мовні особливості, а й на елементи матеріальної і духовної культури, істор.-культурні традиції, етнічну самосвідомість тощо. Вплив літературної мови змінює діалект та межі його поширення, однак модифікуючись, він не зникає, як прогнозував у серед. 20 ст. дехто з радянських мовознавців. У той час діалект трактували як «зіпсовану літературну мову» та піддавали остракізму, передбачаючи повне витіснення його літературною мовою. Досі немає однієї загальної думки чому ж утворюються діалекти; одна гіпотеза накладається на іншу і так без кінця, не доходячи до однієї спільної думки. Проте можна стверджувати, що їх різноманіття та наповненість можна сказати «еволюціонують» та змінюються, що приводить до їх спрощення чи ускладнення, в залежності від чинників, що впливали на діалекти. Інтенсивність у їх змінах залежить від екстралінгвістичних чинників – географічного положення населеного пункту, де побутує говірка, її статусу (периферійна чи центральна), впливу іншомовного оточення, рівня залучення носіїв говірки в економічне та культурне життя країни тощо. Повільніше зміни відбуваються у відносно ізольованих говірках. Терміном «діалект» часто позначають

говір як мовно-територіальну одиницю діалектного членування мови, що становить певну сукупність споріднених однотипних говірок, які характеризуються наявністю спільних рис на всіх мовних рівнях, якими вони протиставляються іншій групі говірок, а на лінгвістичній карті їх окреслюють пучком ізоглос. Усі говірки будь-якої мови складають поняття «діалектна мова», яка виконує ті ж функції та має такі ж структурні рівні, що й літературна мова; однак, на відміну від неї, не має однорідності, закріпленої в правописних правилах та словнику. Одним з основних чинників сьогодення, що впливає на розвиток, позитивний чи негативний, є вплив інфо та медіапростору. Він загалом несе чималий вплив на діалекти, проте хочеться окремо відзначити соціальні мережі, де завдяки поглинанню інформаційного матеріалу з різних країн та культур, а також комунікація людей, знову ж таки з різних країн та культур, створює певний плацдарм для поєднання спадщини різних країн та розвитку діалектів, та навіть деколи утворення нових. Виходить, що із однієї літературної мови може вийти певна кількість діалектів, то можна сміливо зробити висновок, що різноманітна кількість діалектів у світі, сьогодні значно переважає кількість офіційних мов. Тому дослідження діалектів грає велику роль у дослідженні мовних особливостей чи відмінностей, таких як побудова граматики, шляхи накопичення лексичного складу мови, способи комбінації слів та звуків, фразеологізмів та жаргонізмів тощо (... посилання).

У корейській мові термін «діалект» переважно вживається як «방언» (банон), особливо в наукових працях, дослідженнях та посібниках. У повсякденному спілкуванні частіше використовується позначення «діалекту» – "사투리" (сатурі). Ще у 1932 році, Рі Гик Ро (리극로) був першим, хто запропонував теорію поділу корейських діалектів, проте ця теорія не була ще достатньо вивчена, тому не мала ніякої доказової бази. В його роботах описувались та аналізувались фонологія, граMATика, лексика та інші аспекти діалектів. Стандартом була «вимова» і «звукове поле» у фонології та звуку. Він виділив декілька окремих регіональних діалектів, таких як діалект Квансо (관서 방언) (діалект Пхьонан, діалект Когурьо (평안도사투리, 고구려방언): включно з Південним та Північним Пхьонаном (평안남북도) і Хванхе

(황해도), Хонам (호남 방언) (діалект Чолла (전라도사투리) та діалект Пекче (백제방언): включно з Південним та Північним Чолла (전라남북도) та Чунчоном (충청남도), Йоннам (영남 방언) (діалект Кьонсан (경상도사투리) та діалект Сілла (신라방언): включно з Південним та Північним районами Кьонсан (경상남북도) та Канвон (강원도) (південь Чжумучжін (주문진 이남) та прибережні території Південного Чолла (전라남도 해안일대), Кванбок (관북 방언) (діалект Хамгьон (함경도사투리) та діалект Окчжо (옥저방언): включно з Південним і Північним районами Хамгьон (함경남북도) та Чжунбу (중부 방언) (діалект Кьонгі (경기도사투리), діалект Хонсон (혼성방언): включно з Кьонгі (경기도), Канвон (강원도) (північна частина Пеян (배양 이북), Хванхе (황해도).

Дослідження корейських діалектів також проводив японський діалектолог Сінпей Огура (1944) у своїй роботі "Вивчення діалектів корейської мови", де він запропонував власний класифікаційний підхід:

Діалект Кьонсан (경상도 방언): Південний Кьонсан (경상남도), Північний Кьонсан (경상북도); Діалект Чолладо (전라도 방언): Південна Чолла (전라남도), Північна Чолла (전라북도); Діалект Хамгьон (함경도 방언): Південний Хамгьон (함경남도), Північний Хамгьон (함경북도); Діалект Пхьонан (평안도 방언): Хванхе (황해도방언지방), Південний Пхьонан (평안남도), Північний Пхьонан (평안북도); Діалект Кьонгі (경기도 방언): Південний Чхунчхон (충청남도), Північний Чхунчхон (충청북도), Кьонгі (경기도방언지방), Канвон (강원도방언지방); Діалект Чеджу (제주도 방언) : острів Чеджу (제주도). Крім того, значний внесок у вивчення корейських діалектів зробили також корейські лінгвісти та діалектологи, такі як Кім Бьон Дже, Хон Гі Мун, Чхве Хьон Бе та інші.

Мун Се Йон у своїй роботі "Словник корейської мови" вказує на існування понад чотирьох тисяч діалектизмів у корейській мові, що описують різноманітні діалекти. Корейські діалекти діляться на кілька основних категорій, таких як північно-східний, північно-західний, центральний, південно-східний, південно-

західний та діалект Чеджу. Крім цього, серед корейських мігрантів поширені ще два діалекти: корейська мова в китайському контексті та мова корейських мігрантів в Центральній Азії. З усіх нам відомих можна узагальнити, що корейські діалекти розповсюджені, поширені у чотирнадцяти районах Республіки Корея та Корейської Народно-Демократичної Республіки (КНДР). Мапу їх поширення можна побачити на рисунку, що наданий нижче.

Рис 1.1. Мапа поширення корейських діалектів.

Незважаючи на багатство діалектів у корейській мові, літературна мова в обох країнах доволі відрізняється та має різні найменування. У Республіці Корея за головний стандарт корейської літературної мови прийнято сеульський говір, який називається "한국어" (хангуго). Книги, підручники, газети, новини та всі інші видання на державному рівні випускаються саме на сеульському говорі, а також навчання у школах та університетах проводиться за цим говором. У КНДР в якості

стандарту державної літературної мови використовується пхеньянський діалект, який має державну назву "조선어" (чосоно).

Хоча південнокорейська та північнокорейська державні мови дуже схожі, народи обох країн можуть легко спілкуватись між собою та розуміти один одного. Проте в Північній Кореї існує чимало унікальних слів, що є характерними лише для їхньої культурної мови (문화어). Цікавим фактом є, що в південному діалекті вираз «все в порядку/все добре» має форму «괜찮습니다», тоді як у північному діалекті він звучить як «일 없습니다». У Південній Кореї останній варіант може вважатися грубим або образливим, і він має значення «Не ваша справа»

На останок варто зазначити, що хоч і не завжди вони є зрозумілими для жителів окремих регіонів, діалекти є чинними частинами загальної мовної системи, зі своїми відмінностями від стандартної мови, та все ще вони належать до культурної спадщини певної країни. (...посилання)

Переходячи до теми методів дослідження діалектів, варто зауважити, що їх дослідження є доволі багатограним, складним та міждисциплінарним процесом, що включає в себе використання різноманітних методів з лінгвістики, соціології, антропології, та багатьох інших галузей. Є декілька основних методів, які активно використовуються у дослідженні діалектів. Першим, а також основним є **лінгвістичне дослідження**, яке саме складається з декількох пунктів, а саме: фонетичний аналіз – дослідження звуків, тонів, та вимови у різних діалектах країни, чи за її межами; морфологічний аналіз – полягає в аналізі граматичних форм, закінчень слів та інших морфологічних особливостей; синтаксичний аналіз – вивчення структури речень та взаємозв'язку між словами у різних діалектах; лексичний аналіз – дослідження словникового складу та лексичних особливостей у діалектах. Далі за лінгвістичним йде **фонологічне дослідження** яке також складається з певних пунктів, як і ті ж які будуть перераховані нижче, а саме: аналіз звукових систем – дослідження вимови звуків, тонів та інтонації у різних діалектах; акцентологічні дослідження – вивчення різниці у вимові та використанні тонів у різних діалектах. **Соціолінгвістичні дослідження:** анкетування – проведення

опитувань серед носіїв мови для збору інформації про вживання мови та мовні уподобання; етнографічні дослідження – вивчення культурних контекстів та соціальних умов, що впливають на мовлення. **Корпусне дослідження:** збір мовних зразків – збір текстового, аудіо та відеоматеріалу з різних регіонів задля виявлення та аналізу діалектних особливостей; корпусні дослідження – аналіз мовних зразків для виявлення паттернів та характеристик діалектів. **Лінгвістична антропологія:** вивчення мовленнєвих спільнот – аналіз мовленнєвих практик та ідентичності в різних групах населення. **Історично-лінгвістичні дослідження:** дослідження історичних зв'язків – вивчення історії мови та виявлення спільних етимологічних коренів у різних діалектах. **Експериментальні дослідження:** психолінгвістичні експерименти – вивчення сприйняття та розуміння мовлення в різних діалектах.

1.2. Сеульський діалект

Сеульський діалект, тобто діалект столиці, який ще носить назву 서울말, де 서울 – «Сеул», а 말 – «мова» або діалект «경기» (Кьонгі) також, по сумісництву, є літературною державною мовою республіки Корея. Хоч і носить назву сеульського, проте він активно використовується також і у центральній та північній частині Кореї. Звідси випливає цікаве питання, на яке можна одразу й надати відповідь: «Чому саме Сеульська «мова» стала державною мовою Республіки Корея?». Відповідь доволі проста, адже з давніх часів Сеул був «серцем» республіки. В економічному плані, в культурному, тощо. Тож оскільки Сеул було найбільш прогресивним містом, йому у всьому надавали пріоритет та цінували, тож згодом його й було обрано столицею після його попередника Кесона. Тим не менш, сеульський діалект розвивався не окремо, а разом з іншими діалектами, тому увібрав в себе багато того, що й інші. Прогрес відбувався на рівні з іншими діалектами через побутове життя, соціальне життя та творчість.

Сеульський діалект, також відомий як діалект Гьонгі, є стандартним діалектом корейської мови, що використовується в Сеулі, столиці Південної Кореї, та його прилеглих регіонах. Є декілька загальних фактів що описують цей діалект:

Стандартизація – Сеульський діалект став стандартом для викладання корейської мови в школах та університетах по території усїєї Південної Кореї. Він є поширеним, і також широко та успішно використовується в медіа, включно з телебаченням, радіо, газетами та літературою. Одним словом – ЗМІ (засоби масової інформації). **Престиж** – У зв'язку зі статусом Сеула як політичного, економічного і культурного центру Південної Кореї, сеульський діалект має певний престиж і часто асоціюється з освіченим мовленням. **Словниковий склад і вимова** – Хоча сеульський діалект має багато спільних рис з іншими регіональними діалектами, він також має власний унікальний словник, вимову та інтонаційні відмінності. Деякі слова та вирази, які часто використовуються в Сеулі, можуть відрізнитися від тих, що використовуються в інших регіонах. **Вплив** – Як столиця, Сеул історично був територією зіткнення різних регіональних діалектів, що призвело до розвитку характерного міського діалекту, який поєднує елементи різних регіональних мовних ознак. **Зусилля в питанні стандартизації** – Зусилля зроблені для стандартизації сеульського діалекту для використання в радіо та телебаченні, а також в освіті. Ця стандартизація спрямована на сприяння однорідності та ясності в комунікації, особливо в мас-медіа. **Популярність у медіа** – Сеульський діалект поширений у корейських медіа, включаючи телевізійні серіали, фільми та розважальні шоу. Актори та розважальники часто використовують сеульський діалект, що сприяє його широкому відомості серед корейського населення. **Варіативність** – Хоча сеульський діалект слугує стандартом, в межах самого міста існують варіації. Різні райони або соціальні групи можуть мати власні відмінні акценти або словник, під впливом таких факторів, як вік, соціальний статус та рівень освіти. **Лінгвістичні особливості** – Лінгвісти вивчали різні лінгвістичні особливості сеульського діалекту, включаючи його фонологію, морфологію, синтаксис та лексикон. Ці дослідження допомагають зрозуміти лінгвістичні особливості міського мовлення в Сеулі та його еволюцію з часом. Загалом, сеульський діалект відіграє центральну роль у корейському суспільстві, служачи лінгвістичним стандартом для спілкування та впливу на корейський народ та саму країну, а також за її межами.

У вправах з аудіювання часто люди питають, чому вони чують вимову, яка відрізняється від того, що має бути написано. Хоча добре відомо, що є регіональні діалекти, які можуть звучати по-різному від писемного корейського мовлення в різній мірі, часто забувають про те, що і сучасний сеульський діалект може бути різним. Можна навести декілька прикладів сеульського діалекту:

- ㅏ в ㅓ: Спікери сеульського діалекту часто вимовляють кінцевий ㅏ як ㅓ. Приклади: 삼촌 до 삼춘, -도 до -두, 하려고 до 할려구 і 그리고 до 그리구 (що подальшим чином абревіюється до 글구).
- Кінцевий ㅏ в ㅑ: Часто ви почуєте, що мовники сеульського діалекту вимовляють кінцевий ㅏ як ㅑ, як у випадку 맞아 до 맞어, 바빠 до 바빠, 달 라 до 달리.
- Не кінцевий ㅏ в ㅓ: ㅏ часто змінюється на ㅓ, якщо вона знаходиться на некінцевій позиції морфеми. Приклади: 아기 до 애기, 바람 до 바람 (від дієслова, що означає бажати, до дієслова бажати) і 창피해 до 창피해.
- Втрата дифтонгу (голосні, як ㅏ, ㅑ, ㅓ): Приклади: 시계 як [시개], 계집애 до 기집애, у іменах голосну ㅏ вимовляють як [해], у іменах голосну ㅏ вимовляють як [히].
- Додавання ввічливого закінчення -요 в кінці (майже) кожного прогалину, і вимова його як [-여]: Наприклад, якщо стандартний корейський написаний як 그런데 햄버거를 먹어서 배가 불러요, молодші мовники сеульського діалекту можуть сказати "그런데여, 햄버거를(여) 먹어서여 배가 불러여."
- Продовження останнього складу кожної прогалини: Повернення до попереднього прикладу додавання -여, мовники Сеула часто продовжують останню голосну кожної прогалини, як у "그런데여~ 햄버거를 먹어서~ 배가 불러여~".

Ось деякі приклади того, як сеульська мова може відрізнитися від стандартного корейського. Подумайте про це як про отримання вимови в англійській мові. Дуже мало хто, окрім професійних журналістів у новинах, фактично використовує стандартний корейський у щоденному мовленні. І оскільки це мова, якою

користується половина південнокорейців, це може спричинити плутанину серед вивчаючих, особливо якщо ви знайомі лише зі стандартним корейським.

1.3. Гьонсанський діалект

Гьонсанський діалект (경상 사투리) вживається на південно-східній частині Південної Кореї, переважно в провінціях Кьонгсанбук-до (Північна провінція Кьонгсан) і Кьонгсаннам-до (Південна провінція Кьонгсан). Цей діалект відомий своєю виразною вимовою, словниковим запасом і інтонацією в порівнянні зі стандартним сеульським діалектом. Цьому діалекту характерні певні особливості, а саме: **сильна і ритмічна вимова** – носії гьонсанського діалекту часто мають сильну і ритмічну вимову, з чітким наголосом на складах. Голосні і приголосні часто можуть бути вимовлені більш енергійно, у порівнянні з іншими діалектами; **фонетичні особливості** – носії гьонсанського діалекту можуть демонструвати конкретні фонетичні особливості, такі як вимова "ㅚ" (eo) як "ㅓ" (o) та "ㅜ" (u) як "ㅡ" (eu). Наприклад, "배" (bae) може бути вимовлене як "보" (bo), а "떡다" (meokda) як "머크다" (meokkeuda); **відмінності та розбіжності в словниковому запасі** – гьонсанський діалект має свій власний словниковий запас, який відмінний від стандартного корейського. Деякі слова можуть мати різні значення або унікальні вирази у порівнянні з сеульським діалектом; **інтонаційні закономірності** – носії гьонсанського діалекту часто мають власні інтонаційні закономірності з підйомними і спадними тонами, що відрізняються від стандартного сеульського діалекту. Ця інтонація може передавати різні емоції або відтінки в мовленні; **вплив культури** – Регіон Гьонсан має багату культурну спадщину, і аспекти цієї культури відображаються в діалекті. Історичні фактори, регіональні традиції та місцеві звичаї вплинули на розвиток гьонсанського діалекту з часом; **Варіації в межах діалекту** – Існують варіації в гьонсанському діалекті в залежності від конкретного під регіону чи міста в провінціях Гьонсан. Наприклад, діалект, який вживається в Пусані, може відрізнятися від того, що вживається в Тегу чи Ульсані. Загалом, гьонсанський діалект є важливою складовою лінгвістичної різноманітності Південної Кореї,

відображаючи унікальну ідентичність та культурну спадщину південно-східного регіону.

На противагу розуміння деяких людей корейських діалектів, вони не відрізняються по провінціях, а швидше по містах. Отже, хоч Пусан та Ульсан обидва знаходяться в південній провінції Кьонсан, пусанський та ульсанський діалекти відрізняються. Носії Кьонсанського діалекту можуть помітити різницю (якщо сказати щось таксисту з пусану, то він мене питає чи я з Ульсану), але для людей з інших провінцій ми все одно будемо звучати однаково.

- «Чому ти це робиш?»

Сеул: 너 왜 이러니?

Пусан: 니 와 이라는데? (використання м'якших звуків; інтонація відрізняється від Тегу)

Тегу: 니 와카는데? (використання жорсткіших, грубіших звуків; інтонація відрізняється від Пусанської)

Ульсан: 니 왜 이러는데? (більш тонка, лагідна інтонація; щось середнє між сеульським та пусанським діалектами. Ульсан це портове та індустріальне місто, тому люди приїждять сюди із усієї південної частини півострова. Тут чітко можна побачити злиття та змішування різних діалектів.

Ось декілька слів та виразів які часто використовуються в Ёнсанському діалекті (дехто з носіїв цього діалекту навіть не усвідомлює, що певна частина із їх мовлення є сатурі – діалектом).

Стандартна корейська мова / Діалект Ёнсан / Значення

- 별로다 («이 옷 별로야.»)
- 파이다 («이 옷 파이다.»)

• «Не дуже хороша». В загальній корейській мові, «파이다» means «бути викопаним / з великим вирізом», отже, якщо мешканець Пусану скаже мешканцю Сеулу, що його одяг «파이다», то сеулець може сприйняти це як «твій одяг з дуже великим вирізом» (показуючий декольте).

- 면 («글을 한 면에 써 와.»)
- 바닥 («글을 한 바닥에 써 와.»)
- «сторінка». В загальній корейській мові, «바닥» означає «підлога».
- 제대로 («좀 제대로 할 수 없니?»)
 - 단디 («좀 단디 할 수 없나?»)
 - «належним чином»
 - 혼하다 («그런 놈들은 혼하디 혼해.»)
 - 싸다 («그런 놈들은 싸고 썰다»)
 - «звичний». Для вух мешканця Сеулу, 싸다 може звучати як 세다, що означає «сильний».

✚ 그저께 («그저께 갔다.»)

✚ 아래께 («아래께 갔다.»)

✚ «День перед вчорашнім днем»

❖ 부추+전 («부추전을 먹었다»)

❖ 정구지+찌짐 («정구지찌짐을 먹었다»)

❖ «ніж + чон (назва їжі)»

➤ 마르다 («너 왜 이렇게 말랐어?»)

- 애비다 («니 웰케 애렸노?»)
 - «ставати струнким»

- ✓ 문지르다 («지우개로 문지르다»)
- ✓ 문때다/민때다 («지우개로 민때다»)
- ✓ «стирати/витирати»
- 장난 («철수야, 수업시간에는 장난치지 마»)
- 호작질 («김철수, 니 쉽시간에는 호작질 그만해라»)
- «дуроці/ігри»
- 개다 («빨래를 개다»)
- 개비다 («빨래를 개비다»)
- «згортати»
- 시다 («레몬이 시다»)
- 썩스럽다 («레몬이 썩스럽다»)
- «кислий»
- 즐리다 («즐리다.»)
- 잠오다 («잠온다.»)
- «сонний». Мешканці Сеулу чи правильно сказати «корінні сеульці»

зрозуміють якщо ви скажете «잠온다», але вони, ймовірно, подумують, що ви намагаєтесь бути милими, персоніфікуючи сон, оскільки «잠오다» буквально означає «сон приходить до мене». Проте, в Ёнсанському діалекті, навіть найжорсткіша людина скаже «잠온다» і відчуватиме, що «졸려» буде трошки неприємним, та ніяково його вживати.

- 야/애 («야! 김철수!»)
- 마 («마! 김철수!»)
- «Агов!»
- 셀 수 없이 많은 («그런 사람은 셀 수 없이 많아»)

- 천지 빼까리 («그런 사람은 천지 빼까리다»)
- «занадто звичайний/звичний»
- 여자애 («그 여자애 이상하더라»)
- 가스나/가시나 («그 가시나 요상하더라»)
- «Дівчина» (Гьонсанське слово сатурі має погану конотацію; більше схоже на «кряля»)
- 남자애 («그 남자애 이상하더라»)
- 머스마/머시마 («그 머시마 요상하더라»)
- «Воу» (Гьонсанське слово сатурі має погану конотацію; більше схоже на «пустун»).

Насправді є ще чимало слів, які використовуються лише в Гьонсанському регіоні. На противагу популярної думки, Сеул також має власний діалект, що відрізняється від Стандартної Корейської мови.

1.4. Канвонський діалект

Канвон-до діалект досить близький до стандартної корейської мови, оскільки географічно він знаходиться близько до Сеула. Провінція канвон-до розташована на північному сході Південної Кореї з великими фермами і сільською місцевістю. Вона не дуже далеко від Сеула, тому люди тут звучать досить близько до стандартного корейського. Деякі люди вважають, що гангвонський діалект досить схожий на північнокорейський діалект. Подорожуючи на схід від Сеула, ви опинитеся в провінції Гангвон, яка відома своїм корейським яловичим м'ясом. Хоча ця провінція не дуже густонаселена, її сатурі не так популярна порівняно з іншими діалектами у різних районах. Гангвонський діалект використовується не лише в південнокорейській провінції Гангвон, але й у провінції Кангвон, яка розташована в Північній Кореї. Хоч і цей діалект доволі схожий до стандартної корейської мови, та в нього все ще є декілька певних особливостей та відмінностей, що відрізняють його: Вимова ㅅ (ss) як ㅆ (s). Наприклад: 쌀 -쌀 (рис); зміна стандартного звуку 아 (ah) на

어 (eo) в кінці речень; закінчення питань на 나 (na), -노 (no), -고 (go), -가 (ga); закінчення речень на (i)geyo замість найбільш поширених iyeuo і yeuo. Зірка К-поп Кім Хі-чунь родом з Гангвон-до і може розмовляти гангвонським діалектом.

Також можете спостерігати на таблиці декілька прикладів лексичних відмінностей у діалекті Канвондо, див. на рисунок 1.4, де показана різниця між стандартною мовою, діалектом канвондо, та їх переклад відповідно,

Standard Dialect	Gangwon Satoori	Meaning
아버지	아부지	father
어머니	어머이	mother
어른	으른	adult
곡식	곡석	grain or cereal
고기	괴기	meat

(Рис. 1.4.) Лексичні відмінності Канвонського діалекту

де father – батько; mother – мати; adult – дорослий; grain or cereal – злаки чи крупа; meat – м'ясо.

1.5. Чхунчхонський діалект

Через те що Чхунчхон-до досить близько до Сеула, чхунчхонський діалект все ще досить близький до стандартного корейського. Однак одна відмінність відразу помітна в великому місті Чхунчхон-до, такому як Даджон – усі говорять повільно. Давно відомий жарт про чхунчхонський діалект звучить так: батько і син йшли вгору по горі, коли син побачив великий камінь, що котився дорогою. Син сказав: «Батько, там йде великий камінь». Проте, перш ніж син закінчив фразу, камінь вже зійшов і вбив батька.

Чхунчхонгський діалект також частіше замінює ㅏ на ㅓ, і ㅟ («йю») на ㅟ («ю»), особливо в кон'югаціях дієслів. Так що замість «하세요» («хасейю», «будь ласка зробіть»), чхунчхонгський діалект скаже «하세유» («хасею»), або скорочує до «하슈» («хашю»). Також ось ще кілька прикладів вживання цього діалекту:

Таблиця 1.1. (початок)

Відмінності Чхунчхонського діалекту

Стандартна корейська мова	Чхунчхонський діалект	Переклад
“맞아요” [маджайю]	“맞어유” [маджою] or “겨유” [кьою]	“That’s right”
“타세요” [тхасейю]	“타슈(타시유)” [тхашю(тхашію)]	«давай всередину» or «застрибуй»
“맛있죠?” [машітджьо?]	“맛있쥬?(맛있지유?)” [машітджю?(машітджію?)]	«Смачно, правда ж?»

У стандартній корейській мові для задання питань використовуються різні вирази, такі як «-ні» (-니), «-ео» (-어) і «-н гоа» (-ㄴ 거야), тоді як у чхунчхонгському діалекті більшість використовує «-н го» (-ㄴ 겨) при заданні питань.

Таблиця 1.1. (продовження)

Стандартна корейська	Чхунчхонський діалект	Переклад
“가는 거야?» [Канин гоа?] чи «가니?» [Кані?] чи «가?» [Ка?]	“가는 겨?» [Канин го?]	«Ти йдеш?»
“뭐하는 거야?» [Муоханин гоа?]	“뭐하는 겨?» [муоханин го?]	«Що ти робиш?»

чи «뭐하니?» [муохані?] чи «뭐해?» [муохе?]		
“밥 먹었니?» [паб могот-ні?] чи «밥 먹었어?» [Bab meogeo-sséo?]	“밥은 먹은 거?» [пабин могоин го?]	«Ти поїв?»

1.6. Діалект Чолладо

Іноді регіональні діалекти можуть бути привабливішими, ніж стандартна мова країни. Діалекти відображають унікальний акцент і термінологію, властиву конкретному регіону. Ці відмінності можуть зробити діалект складнішим для розуміння і можуть збентежити слухача; навіть корейцям іноді важко розуміти всі регіональні діалекти. Проте діалекти мають велике значення, оскільки вони надають можливість краєзнавчого пізнання історії регіону разом із характеристиками мешканців. Діалект Чолла широко використовується у південно-західному регіоні Кореї. Він використовується не лише в провінції Чолла, але й у Гванджу та південній частині провінції Чхунчхонг. Вважається, що діалект сформувався під час давнього королівства Бекчже, заснованого в цьому регіоні. Хоча діалект асимілювався до стандартного корейського через довгі правління династій Корьо і Чосон, що настали після Бекчже, він все ще зберігає відмінний акцент і граматику мови Бекчже.

У діалекті Чолла є сильний, плавний акцент, який виникає через перетворення голосних. У багатьох випадках голосні в передній частині слова змінюються в залежності від голосних у задній частині. Наприклад, слово «спійманий», або «чапхіда» (잡히다) у діалекті Чолла, вимовляється «чепхіда» (챗히다). Голосний звук «а» (ㅏ) змінюється на «е» (ㅓ) через голосний звук «і» (ㅣ) після нього. Інший приклад - м'ясо, «когі» (고기). У діалекті Чолла «м'ясо» називається «коегі» (괴기). Голосний звук «о» (ㅗ) змінюється на «ое» (ㅛ) через голосний звук «і» (ㅣ) після нього. Перший корейський голосний звук фактично зливається з другим голосним звуком, утворюючи інший звук. Діалект Чолла також

відомий тим, що приділяє більше уваги голосним, ніж стандартне корейське. Звук «і» (ㅣ) вимовляється як «и» (ㅡ), а «е» (ㅐ) - як «і» (ㅣ). Деякі приклади: «брехня» або «кочіт-маль» (거짓말), яке вимовляється як «кичіт-маль» (그짓말), і «подушка» або «беге» (베게), яке вимовляється як «біге» (비개). При вимові слів голосним надається тягучий звук. Це тому, що діалект Чолла замінює короткі голосні звуки на довгі голосні звуки, надаючи більше акценту словам. Інший спосіб відрізнити діалект Чолла від стандартного корейського – подивитися на кінець речення. У стандартній корейській мові є чіткі закінчення з визначеними звуками, такими як "да" і "гі." З іншого боку, діалект Чолла тягне кінець речення. Чітки приклад можна побачити у таблиці наведеній нижче:

Таблиця 1.2.

Відмінність закінчень речень в діалекті Чолла

Приклад	Стандартна корейська мова	Діалект Чолла
Я голодний	배고프다. (Пегопхида)	배고프다잉~ (Пегопхидаін~)
Так! (в значенні ти правий)	그렇지. (Киротджі)	그라재~ (Кирадже~)
Це неправда	그것이 아닌데. (Кигоші анінде.)	그것이 아닌디~ (Кигоші анінді~)
Я з'їв це.	먹어버렸어. (Могоборьосо.)	먹어브렀다~ (Могобиротта~)

1.7. Діалект Чеджу

Існує консенсус у визнанні значних відмінностей між діалектом Чеджу та іншими корейськими варіантами діалектів, які можна почути на півострові. Розрізнення між мовою та діалектом є соціополітичним, і насправді немає об'єктивної міри, коли певний варіант мови перетинає межу і раптом стає мовою замість діалекту. Це в основному соціополітичне питання або служить якійсь іншій меті. У випадку

Чеджу ця мітка застосовується переважно для вираження ступеня різноманітності в мові, яку люди, які не є спеціалістами з корейської мови або східноазіатськими вченими, можуть не усвідомлювати, і тому у цьому конкретному випадку мітка «мова» слугує цій конкретній меті. Кожного разу, коли хтось дискутує про використання «мови» чи «діалекту» замість протилежного, можна бути впевненим, що існує якась мета, навіть якщо вона не погана. Проте на користь дискусії давайте просто приймемо це без додаткових роздумів і скажемо «це мова». Є ще два питання, насправді одне питання, яке полягає в тому, що існують дві речі (мови), які ми можемо називати Чеджу. По-перше, це тепер зникаючий корейський діалект, який насправді не вживається молодими людьми. По-друге, є чеджуська корейська, яка є корейською (як мовою, що говорить на півострові), і піддалась значному впливу від першого. Але якщо Чеджу – це окрема мова, то чи не повинні бути більшість інших корейських діалектів класифіковані як окремі мови? Ні. Це питання історичного розвитку. Обидва (корейський мовний варіант півострова та Чеджу) розділилися століття тому і розвивалися паралельно з того часу. Чеджу відрізняється до ступеня, помітно вищого, ніж інші корейські діалекти, якими розмовляють на півострові. Причиною цього в кінцевому підсумку є відносна ізоляція. Чеджу-до, як острів, був географічно ізольований від багатьох хвиль зовнішнього впливу, якому було піддано корейську мову на півострові. Хоча в Чеджу все ще можна знайти синокорейські слова, вони менш поширені, і вплив китайської мови пізньої китайської династії Цин і династії Чосон не був таким далекосяжним. Також існують граматичні відмінності, і, що ще важливіше, велика кількість лексичних відмінностей, де в обох випадках вони є корейськими, але відрізняються через семантичний зсув та подібні феномени. Взаєморозуміння? Є багато інших корейських діалектів, які не взаєморозуміються зі стандартним корейським. Взаємне розуміння, хоча багато разів було зроблено спроби кількісно оцінити його (взагалі і для Чеджу), не завжди є корисним показником. Існує занадто багато змінних, коли спробуєш кількісно оцінити це об'єктивно. Але це само по собі недостатньо. Багато мов існують як діалектові континууми, де ті на одному кінці не можуть зрозуміти тих на іншому, але існують проміжні кроки взаєморозуміння. Генеалогія? Чеджу, як і всі виживші корейські діалекти, є нащадком

середньокорейської. До того ж Середньокорейська розгалузилась на кілька гілок, і одна з них стала сучасними діалектом на півострові, тоді як інша гілка стала двома варіантами, що говоряться на Чеджу-до. Цитуючи Янга та ін., якщо вас цікавить, вони наводять багато прикладів. Що вже очевидно, це те, що в Кореї є два дуже різних варіанти мови. Вони схожі способами, які показують, що вони походять з одного джерела, і, отже, повинні бути пов'язані один з одним. Однак, незважаючи на ці схожості, вони не взаєморозуміють і, отже, мають бути класифіковані окремими мовами. Єдиний спосіб зрозуміти цю ситуацію – визнати, що Корея – дім для мовної сім'ї, яку ми можемо назвати "Корейська", яка складається принаймні з двох членів Ц корейської та Чеджуо. Потім, щоб доторкнутися до ваших інших пунктів: Соціолінгвістичне ставлення? Більшість самі чеджуські мовці сприймають Чеджу як діалект. Так, це національна навіяка, але це не має нічого спільного з лінгвістичною філогенією. Не має значення, чи мовці сприймають його як діалект, а не як мову. По-перше, як вже згадувалося, це уявна відмінність. По-друге, лінгвістична ідеологія не визначає зв'язків. Те, що лінгвісти, які працюють над корейською мовою, кажуть, це не "раптом це мова", а скоріше "нам потрібно визнати відмінний історичний розвиток варіантів, які говоряться на Чеджу-до, порівняно з тими, що говоряться на півострові, і перші не є підмножиною останніх". Одна з причин чому деякі корейці не можуть його зрозуміти, це тому що довгий час він перебував в ізоляції, тим самим маючи змогу зберегти та залишити деякі зі старовинних корейських слів. Він також запозичив слова з таких країн як Монголія, Китай та Японія. Деякі з більш унікальних слів споріднені з монгольськими ще з часів правління Монголії там. Щоб сказати «ласкаво просимо», ви можете сказати «*혼저옵세예* (хонджо-опсеє)», замість «дякую» ви можете сказати «*고맙수다* (комапсуда)», і замість «приємно познайомитись», ви можете сказати «*반갑수다* (пангапсуда)» чи «*반갑시오* (пангашіо)», проте це також деколи використовується щоб сказати «привіт» на острові Чеджу. Добре відоме слово в чеджуському діалекті «*하르방* (харибан)», що означає «дідусь», обережно, не переплутайте зі словом «*한라봉* (халлабон)» – рідні чеджуські мандарини.

**Відмінність лексичних одиниць у стандартній корейській мові від
діалекту Чеджу**

Стандартна корейська	Діалект Чеджу	Переклад
강아지	강생이	цуценя
고양기	고냉이	кішка
감자	지실	картопля
고구마	감저	батат
잔디	태역	трава або газон

Є легенда про походження діалекту Чеджу, яка прив'язує його до міфічного персонажа корейської міфології – Госуджоса. Легенда розповідає про те, як Госуджоса, легендарний корейський владар, здійснював подорожі навколо Кореї з метою допомоги людям і розвитку культури. Під час одного з його подорожей, він прибув до регіону Чеджу і зупинився, щоб допомогти місцевим мешканцям вирішити проблеми, які вони зустрічали. За легендою, Госуджоса вчив місцевих жителів новим навичкам і знанням, а також вніс свій внесок у формування мови, яка згодом стала відома як діалект Чеджу. Вважається, що багато з особливостей цього діалекту виникли саме завдяки впливу і вчинкам Госуджоси.

Висновки до Розділу 1

Отже, зважаючи на все вище згадане, діалекти корейської мови, їхня поява виявляють глибоку інсайтність у розумінні складності та багатогранності корейської мови. Можемо стрверджувати, що діалекти корейської мови є не просто відтінками або варіаціями основної мови, а складною системою з власними історичними, географічними, соціокультурними та іншими чинниками, що впливають на їхнє формування та розміщення. Одним із ключових висновків є те, що розвиток діалектів корейської мови протікає в контексті довготривалого історичного процесу, в якому важливу роль відіграють міграційні потоки, політичні події, а також взаємодія з

іншими культурами. Методи дослідження діалектів корейської мови надають змогу виявляти та аналізувати їхню структуру, еволюцію та взаємозв'язок, що сприяє поглибленню нашого розуміння різноманітності корейської мови як культурного феномену. Таким чином, розділ ставить перед нами завдання не лише вивчити діалекти як такі, а й розуміти їхню значущість у контексті розвитку корейської мови та суспільства загалом. Вивчення діалектів корейської мови відкриває нові горизонти для дослідження мовознавства та культурології, а також сприяє поглибленню взаєморозуміння між людьми з різних регіонів Кореї.

РОЗДІЛ 2

ПОХОДЖЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ ТА ЇЇ ДІАЛЕКТНА ОСНОВА

Літературна корейська мова є результатом складного еволюційного процесу, який включає в себе вплив різноманітних діалектних форм та історичних перетворень. На перший погляд, корейська мова може здатися однорідною, але при детальному дослідженні виявляється, що вона має багато діалектних варіацій, кожна з яких має свою унікальну історію та характеристики. У цьому розділі ми спробуємо розкрити, як саме діалектична основа вплинула на формування літературної корейської мови, яка стала основою для розвитку писемності, літератури та культури Кореї. Ми розглянемо різні періоди історії корейської мови, від архаїчних часів до сучасності, виокремлюючи ключові етапи формування літературної мови та її взаємодії з діалектами. Також буде проаналізовано вплив зовнішніх факторів, таких як культурні контакти та політичні зміни, на розвиток корейської мови та її стандартизацію. Мета цього розділу – не лише висвітлити історичний контекст походження літературної корейської мови, а й зрозуміти, як саме цей процес вплинув на сучасний стан корейської мовної культури. Через цей аналіз ми зможемо краще оцінити значення корейської мови як ключового елементу національної та культурної ідентичності Кореї.

2.1. Походження літературної корейської мови та її подальша еволюція

Корейська мова, відома в самій мові як *Kigo*, є мовою Корейського півострова на північному сході Азії. У Корейській Народній Демократичній Республіці (КНДР, або Північна Корея) є 20 мільйонів мовців, а в Республіці Корея (Південна Корея) – 42 мільйони мовців. Корейська також вживається майже 2 мільйонами людей у Китаї, головним чином у провінціях, що межують з Північною Кореєю. Приблизно півмільйона мовців проживає в Японії та Росії, а також значна кількість в Сполучених Штатах (понад 600 000), з великими спільнотами на заходному узбережжі та в Нью-Йорку. Інші спільноти можна знайти в Сінгапурі, Таїланді, на Гуамі та в Парагваї. Загальна кількість мовців становить 72 мільйони (Grimes 1992). Корейська була визнана критично важливою мовою Американським Державним Департаментом через їх стратегічні бізнесові та безпекові інтереси у корейськомовному світі, а також як спадкова мова через кількість американців корейського походження. Північна Корея була оголошена відчутною загрозою в 2003 році після того, як вони протестували ядерні зброї незважаючи на незгоду Організації Об'єднаних Націй. Південна Корея є одним з наших найбільших торгових партнерів у Східній Азії. У 2007 році Сполучені Штати експортували товарів на суму 34 644,8 мільярда доларів до Південної Кореї, сума порівняна з деякими нашими англомовними торговими партнерами. Ця сума зросла на 582% з 1985 року. У 2007 році Сполучені Штати імпортували товарів на суму 47 562,3 мільярда доларів з цих країн, що є зростанням на 475% з 1985 року. Згідно з переписом населення 2000 року в Сполучених Штатах є 900 000 корейськомовних осіб. У 2006 році вищу освіту здобували 7 145 студентів, що вивчали корейську, а у 2000 році - 202 учні у 7-12 класах.

Мовна приналежність

Хоча корейська класифікується як ізольована мова, було запропоновано багато теорій для пояснення походження корейської мови. Найбільш відомі з них пов'язують корейську з алтайськими мовами центральної Азії, сім'єю, до якої належать турецька, монгольська та тунгуські (наприклад, маньчжурські) мови Сибіру. Інші аргументують включення уральських мов (угорська та фінська) та японської

мови до цієї макросім'ї. Хоча це не було остаточно доведено, таке зв'язування прийнято більшістю корейських лінгвістів та вважається ймовірним західними лінгвістами також. Конкуруюча теорія пов'язує корейську з дравідійськими мовами південної Індії або з аустровернезійськими мовами. Визначення мовних відмінностей корейської ускладнюється тривалою історією контактів з японською та китайською мовами. Не дивно, що корейська має деякі мовні особливості кожної з цих мов.

Варіації мови

Офіційно в Кореї існують два стандартні варіанти корейської мови: сеульський діалект у Південній Кореї та пхен'янський діалект у Північній Кореї. Діалекти відрізняються та регулюються мовною політикою кожної країни. Регіональні діалекти відповідають приблизно межах провінцій. Таким чином, регіональні діалекти Південної Кореї – Кьонсан, Чхунчхон, Чолла та острів Чеджу. Регіональні діалекти Північної Кореї – Хамкьонг, Пхьонган та Хванхае. Деякі з діалектів не є легко взаємопорозумілими. Корейська мова – одна з найстаріших живих мов. Це ускладнює точне відслідковування її історії до походження. Багато лінгвістів вважають, що вона належить до сімейства алтайських мов, які походять з Північної Азії. Інші вважають, що корейська мова належить до власного сімейства мов – корейської гілки. Менш популярною теорією є та, що корейська має спільне походження з японською. Незаперечно, є багато схожостей у граматичній структурі та вживанні форм ввічливості, але лінгвістам не вдалося встановити жодних історичних зв'язків між цими мовами. Крім того, більш як 50% слів у корейській мові походять з китайської, хоча ці мови також не пов'язані з історичної точки зору. Незважаючи на невизначеність її походження, відомо, що корейською мовою говорили з 3-4 р. до н.е. Ця початкова версія була відома як Стара корейська. Вважалося, що існували три початкові діалекти, відповідно до Трьох Корейських Королівств. Хоча це була одна і та ж мова, в них були відмінності в словниковому запасі та вимові, подібні до різниці між сучасними діалектами Північної та Південної Кореї. Корейська мова відома своєю унікальною системою письма, відомою як хангиль. Хангиль складається з 24 букв, які представляють звуки, і був створений Ін Ін-ю, великим корейським вченим, у XV столітті. Це була перша система письма,

призначена спеціально для корейської мови, і її легко вивчати і використовувати. Корейська мова також відома своєю системою ввічливості та ввічливих форм. Це відображається в різних формах звертання, дієсловах та виразах, які використовуються в залежності від соціального статусу та стосунків між співрозмовниками. Крім того, корейська культура та історія відіграють значну роль у формуванні мови. Наприклад, багато слів у корейській мові пов'язані з конфуціанською філософією та буддизмом, що відображає вплив цих систем уявлень на корейське суспільство та менталітет. Нарешті, сучасний розвиток корейської мови відображається у швидкому темпі інновацій, зокрема в сфері технологій та розвитку медіа. Багато нових слів та виразів виникають у зв'язку з появою нових технологій, соціальних явищ та культурних тенденцій. Давня корейська мова спочатку була писана ханьськими ієрогліфами, системою на основі китайських ієрогліфів. Це пояснює те, чому так багато корейських слів позичено з китайської. Корейці могли розуміти китайські слова, і вони швидко стали частиною повсякденної мови. Однак у Чосонській династії 1443 року було створено «Хинміджонгим». Це була нова місцева писемність для корейської мови. Ця нова система письма використовується і сьогодні для написання корейських слів, але має різні назви. Південнокорейська мова пишеться хангиль, тоді як північнокорейська – чосонгиль. Вважається одним із найефективніших алфавітів у світі. Він містить 24 літери, які були спеціально розроблені для того, щоб бути легкими для вивчення, що допомагає покращити грамотність корейців. Таким чином, народження писемності хангиль є значним поворотним моментом у історії корейської літературної мови. Ця система писемності допомогла поширити письмову корейську мову по всій країні і викладати її в школах. Це також означало, що літературні твори могли бути поширені далі за межі країни. У результаті перша колекція книг, написаних корейською мовою, була привезена до західного світу в 1796 році, включаючи «Sangoku Tsuran Zusetsu». Період сучасної корейської мови розпочався у XVII столітті, проте мова зазнала багатьох змін з того часу і продовжує еволюціонувати. Значною подією в історії корейської культури є Корейська війна. Конфлікт між Північною і Південною Кореєю тривав з 1950 по 1953 рік. З понад 70 років розділення корейська мова різко розійшлася, і діалекти стали

більш виразними. Однією з основних відмінностей є використання новіших корейських слів. Південна корейська мова використовує багато запозичених слів з англійської мови. З іншого боку, Північна Корея використовує більше російської лексики і складених слів. Різниця в вимові також стала більш помітною. Офіційна південнокорейська мова базується на сеульському діалекті, тоді як північнокорейська базується на пхеньянському діалекті. Незважаючи на те, що обидва використовують Гунміньджонгеум для написання корейської мови, є й нюанси в письмі. Наприклад, подвійні голосні, потрійні голосні і подвійні приголосні трактуються як відмінні літери в Північній Кореї, але не в Південній Кореї. Літери також мають різні назви. Тим не менш, писемна та усна мови в Північній і Південній Кореї все ще взаєморозуміються. Окрім наведеної інформації, можна відзначити, що відмінності між північним і південним варіантами корейської мови також відображаються в лексиці, граматиці та вживанні формальної мови. Наприклад, у північній корейській мові можуть використовуватися інші вирази для формального звертання до людей, а також інші вирази ввічливості. Крім того, різниці в політичних, соціальних та культурних контекстах між Північною і Південною Кореєю також можуть впливати на мовну практику. Наприклад, у південній корейській мові може бути більше вживання іноземних слів у зв'язку зі зближенням з міжнародними стандартами та впливом заходу, тоді як у північній корейській мові більша увага може приділятися національним та інших унікальним аспектам корейської культури і історії. Також можна відзначити, що корейська мова продовжує активно вивчатися та розвиватися як у Північній, так і в Південній Кореї. Професійні лінгвісти і мовознавці постійно досліджують мову, створюючи нові слова, адаптуючися до сучасних технологій та соціокультурних змін. На основі інших даних, знайдених в мережі можна ознайомитись з корейською мовою з іншого боку. Корейська мова належить до найбільш непорозумілих та неправильно представлених мов у світі через те, що її походження невідоме та є предметом постійної наукової дискусії. Докази вказують на те, що корейська та японська мови відносяться до алтайської мовної сім'ї, до якої також входять турецька та монгольська мови. Китайська мова, хоча вона належить до зовсім іншої мовної сім'ї, мала значний вплив на корейську. Багато вчених вважають,

що мова виникла з одного культурного джерела. Проте так само, як і сучасні корейці не походять від єдиної гомогенної раси, сучасна корейська мова не розвинулася з однієї мови. Різні групи, які населяли Корейський півострів в давні часи, об'єдналися в гомогенний народ з однією мовою під час об'єднань від шостого до чотирнадцятого століття. До п'ятнадцятого століття корейська мова виросла в ту мову, яку ми знаємо сьогодні. Сучасна корейська писемність, Хангиль, була створена в 1443 році за часів панування короля Седжона, можливо, найвеличнішого монарха династії Ї (1392-1910). Перед хангилом інші корейські писемності використовували складну систему китайських ієрогліфів для позначення звуків корейської мови. Проте через різницю між китайською та корейською ці ієрогліфи не могли належним чином позначати корейську мову. Крім того, лише еліта могла дозволити собі час на вивчення китайської мови, тому король Седжон (1397-1450) замовив винахід фонетичного алфавіту, який був більш ефективним та доступним для простого народу. (Jae Jung Song, 2005).

Хангиль описують як один з найбільш наукових алфавітів, що коли-небудь був створений, він складається з 24 літер: 14 приголосних та 10 голосних. Комбінації цих літер представляють 5 подвійних приголосних і 11 дифтонгів. Літери, груповані в кластери по 2, 3 або 4, утворюють склади та слова. Винахід хангилю є значним досягненням в історії корейської культури, оскільки він сприяв одній з найвищих рівнів грамотності в світі. Різноманітні граматичні форми свідчать про високу цінність, яку корейці традиційно приділяли вираженню та отриманню поваги. У корейських дієслів є кілька форм, щоб вказати на нижчий, рівний або вищий статус одного співрозмовника відносно іншого. Зараз корейці використовують лише кілька ввічливих стилів, що відображає зростання середнього класу та більшу соціальну рівність. Сучасна корейська все ще відображає глибокий вплив Китаю протягом століть. Приблизно половина словникового запасу корейської мови складається з слів, походжених з китайської мови, переважно через конфуціанські класики. Сьогодні південні корейці загалом використовують гібридну систему письма, у якій слова, походжені з китайської, пишуться китайськими ієрогліфами, а слова корейської мови - Хангилом. (Північні корейці повністю вилучили китайські ієрогліфи і пишуть навіть

китайські слова гангулем.) Незважаючи на запозичення слів, корейська мова повністю відрізняється від китайської, як за звуком, так і за структурою речень.

2.2. Діалектна основа літературної корейської мови

Літературна корейська мова є результатом взаємодії різних діалектів Корейського півострову, зокрема, на основі сеульського діалекту. Цей процес формування мови відбувався протягом довгого часу і відображає складну історію народу та культури. Хоча сеульський діалект є основою літературної мови, інші регіональні варіації також залишають свій відбиток. Наприклад, особливості діалектів Чхунчхона та Чолладо можуть виявлятися в різниці у вимові деяких звуків. Ці місцеві варіації додають різноманітності та колориту літературній мові, дозволяючи письменникам та поетам використовувати їх для створення більш емоційно насичених творів. Крім того, деякі діалекти мають свої унікальні вирази, які не зустрічаються в літературній мові. Ці місцеві вирази можуть мати глибокий сенс для мешканців конкретного регіону і відображати їхню культуру та традиції. Використання таких виразів у літературних творах дозволяє письменникам наблизити свої твори до аудиторії, роблячи їх більш доступними та автентичними. Таким чином, хоча літературна корейська мова базується на сеульському діалекті, вона відображає багатство та різноманітність культурного спадку різних регіонів Корейського півострову, що робить її живою та цікавою для вивчення та використання. Діалекти Корейського півострову відіграли важливу роль у розвитку корейської літератури. Писемність у давнину сприяла виживанню та розвитку Хангилю, але зараз різноманітність діалектів стала ключовим фактором у формуванні літературної мови. Літератори Південної Кореї часто використовують регіональні діалекти у своїх творах, щоб глибше відтворити культурні традиції та повноту мови. Наприклад, діалект Чолладо дуже популярний у південній літературі, а діалект Пхеньяну використовується в творчості Північної Кореї. У поезії діалекти літературної корейської мови часто використовуються для створення особливого ритму та мелодії. Народні казки, які передавалися усно від покоління до покоління, також вплинули на літературну мову, принісши у неї особливі відтінки різних діалектів. Це надає їм

унікальний колорит та індивідуальність. Слід зазначити, що діалекти відіграють не лише мовно-естетичну, але й культурно-історичну роль у корейській літературі. Вони допомагають зберегти та передати традиції різних регіонів, розширюючи спектр виразних засобів мови та збагачуючи літературний канон. У зв'язку з різноманітністю діалектів на Корейському півострові, літературна мова отримала багато варіантів виразності та стилю. Це стимулює творчість письменників і поетів, дозволяючи їм експериментувати з мовними формами та виразними засобами. Наприклад, використання діалектів у літературі може надати текстам більшої автентичності та реалізму, що робить їх ближчими до серця читачів. Крім того, різноманітність діалектів створює можливості для вивчення та дослідження мовної культури Кореї. Лінгвісти та літературознавці можуть досліджувати вплив діалектів на розвиток літературної мови, виявляти спільні риси та відмінності між ними, а також вивчати, як ці різноманітності відображаються в текстах різних літературних жанрів. Отже, різноманітність діалектів Корейського півострова є не лише мовним явищем, але й важливим елементом корейської літературної традиції, який надає багатшаровість та глибину текстам і сприяє розкриттю різних аспектів культури та ідентичності корейського народу. Літературна корейська мова розвивалася взаємодіючи з різними діалектами, що сприяло збагаченню її виразності та варіативності. Кожен діалект має свої унікальні особливості, які часто використовуються для посилення емоційного виразу та літературної виразності офіційної корейської мови. Це не лише сприяє розвитку літературної мови, але й збагачує культурний ландшафт Корейського півострову. Проте діалекти можуть також впливати на стандартизацію літературної мови, іноді потребуючи встановлення правил та словників для забезпечення її однорідності та зрозумілості. Тим не менш, без впливу діалектів літературна корейська мова втратила б значну частину свого колориту та різноманітності, що охоплює як лексичний склад, так і фразеологічні одиниці. Така взаємодія між літературною мовою та діалектами визначає багатогранність і культурну важливість корейської мовної спадщини. Також можна додати, що розвиток літературної корейської мови на основі діалектів став важливим етапом у формуванні національної ідентичності та культурної спадщини Кореї. Цей процес сприяв не лише створенню

багатошарових та емоційно насичених творів, але й сприяв збереженню та передачі традицій, міфів та історій, які передавалися усно протягом століть. Діалекти відображають унікальні особливості кожного регіону та його культурний контекст, що робить літературну мову більш доступною та зрозумілою для різних шарів суспільства. Це підсилює відчуття спільності та належності до корейської культурної спадщини, що є важливим аспектом формування національної самосвідомості. Таким чином, взаємодія літературної мови та діалектів є не лише мовним явищем, але й ключовим елементом культурної та національної ідентичності Кореї, який сприяє розкриттю та розумінню багатогранності та багатству культурної спадщини цієї країни.

Висновки до розділу 2

У висновку можна підкреслити, що взаємодія літературної корейської мови з різними діалектами стала важливим фактором у формуванні культурного обличчя Корейського півострова. Розвиток мови збагачує літературний канон, роблячи його більш насиченим та різноманітним. Місцеві особливості діалектів додають текстам емоційності та автентичності, розширюючи межі виразності та глибини літературної мови. Крім того, використання діалектів у літературних творах сприяє збереженню та передачі культурних традицій та історій різних регіонів, поглиблюючи розуміння та апредкцію культурного спадку Кореї. Таким чином, взаємодія між літературною мовою та діалектами відображає складну та багатогранну природу корейської культурної та літературної спадщини. В цьому тексті детально розглядається важливість взаємодії літературної корейської мови з різними діалектами Корейського півострова. Зокрема, відзначається, що хоча основою літературної мови є сеульський діалект, інші регіональні варіації також відіграють важливу роль у формуванні мови та літературної традиції. За допомогою місцевих особливостей діалектів вдається досягти більшої емоційності та автентичності у літературних творах, що робить їх ближчими та більш зрозумілими для читачів. Крім того, використання діалектів сприяє збереженню та передачі культурних традицій та історій різних регіонів, що поглиблює розуміння та апредкцію культурного спадку Кореї.

ВИСНОВКИ

У цій курсовій роботі ми глибоко проаналізували походження корейської літературної мови та її діалектну основу. У першому розділі ми розглянули різноманітні діалекти, що існують на Корейському півострові, а також описали методи їх дослідження. Дослідження цих діалектів дозволило нам краще зрозуміти взаємозв'язок між літературною мовою та її діалектною базою, а також виявити вплив діалектів на формування різних лінгвістичних аспектів. У другому розділі ми детально розглянули історію літературної корейської мови та її еволюцію на основі діалектів. Ми проаналізували, як відбувався розвиток мови протягом історичних періодів, та як діалекти впливали на формування мовного стандарту та літературного канону. Зробивши висновки з обох розділів, можна визначити, що діалекти грають важливу роль у розвитку корейської літературної мови. Вони надають мові різноманітності, виразності та глибини, що робить корейську літературу багатшою та цікавішою для вивчення та розуміння. Розкриття впливу діалектів на корейську мову допомагає зберегти культурний та історичний контекст, а також розширює нашу уяву про багатогранність корейської літературної спадщини. Отже, ця робота відкриває нові горизонти для подальших досліджень у галузі корейської літератури та мовознавства. Розуміння ролі діалектів у формуванні літературної мови дозволить нам краще зрозуміти та оцінювати розвиток корейської культури та ідентичності. Задля підкреслення важливості цієї роботи та кращого підсумку загальних результатів можна додати ще кілька речень. Ця курсова робота є важливим внеском у вивчення корейської мовної та літературної традиції. Вона розкриває не лише еволюцію мови в контексті різних діалектів, але й відображає значення культурного та історичного спадку для сучасної корейської ідентичності. Дослідження цієї теми допомагає нам краще зрозуміти коріння та сутність корейської літературної мови, її зв'язок з реальним життям та культурними традиціями. Надбання знань у цій області є ключем до глибшого розуміння та вдосконалення спілкування з корейською мовою та культурою в цілому. Звичайна корейська мова має кілька діалектів, що відрізняються один від одного за фонетикою, лексикою та граматику. Діалект Сеул:

Це стандартний діалект, який використовується у Сеулі, столиці Південної Кореї, і найбільшій частині країни. Має різку вимову і стандартні граматичні конструкції. Відомий також як "Сеульський стандарт". Діалект Пхеньян: Використовується у Пхеньяні, столиці Північної Кореї, і прилеглих областях. Має свої особливості в лексиці і фразеології, але загалом схожий на стандартний діалект. Діалект Пусана: Використовується у місті Пусан та прилеглих регіонах на південному сході Кореї. Має відмінну вимову, швидку темп і специфічні фразеологізми. Діалект Чеджу: Використовується на острові Чеджу, розташованому на південному заході Кореї. Відрізняється унікальною фонетикою, лексикою і граматику, віддзеркалюючи морську культуру регіону. Діалект Чолла: Використовується у провінціях Чолладо на південному заході Кореї. Має відмінності у вимові та лексиці, які відрізняються від інших регіональних діалектів. Діалект Ёнсан: Використовується у провінціях Кансей на південному сході Кореї. Має власну унікальну фонетику та граматику, а також відзначається енергійними мелодійними ритмами у мовленні. Кожен з цих діалектів має свої унікальні риси, які відображають місцеву культуру і історію регіонів, де вони використовуються.

АНОТАЦІЯ

"한국어 문학어의 기원과 방언적 기초"라는 주제의 수업 연구는 한국어와 문학의 발전에 중요한 측면인 그 방언적 기초에 대해 연구한다. 연구에서는 다양한 방언으로 이루어진 한국반도의 다층적 문화적 인물에 놓여있는 한국어 문학어의 기원과 진화를 탐구한다. 과거의 언어 형성 기간과 역사적 맥락을 분석하여 현대 한국문학어의 구조, 문법 및 발음에 다양한 방언이 미치는 영향을 살펴본다.

특히 서울 방언의 역할과 서로 다른 지방적 한국어 방언들과의 상호 작용을 주목한다. 문학 작품에서 방언 사용의 특징, 스타일, 감정 표현 및 실제적인 성격에 대한 영향을 조사한다. 또한 방언의 문화 유산과 한국인의 전통을 보존하고 전달하는 데 그 중요성을 분석한다.

이 수업 연구는 한국어 언어 및 문학 유산 연구에 중요한 기여를 하며, 한국어 문학어의 복잡한 형성 과정과 방언과의 불가분의 관계를 밝혀냄으로써 한국문화에 대한 폭넓은 이해를 돕는다. 연구 결과는 한국어 및 한국문학에 관심이 있는 학생, 교사 및 연구자들에게 유용할 것이며, 한국 문화적 맥락과 정체성에 대한 지식을 확장하고자 하는 사람들에게도 도움이 될 것이다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Пономаренко Л. (2014). Діалектизми, приклади діалектизмів. Фонофонд.
<https://fonofond.org.ua/pryklady-dialektyzmiv>
- Бевзенко С.П. (1980). Діалектологія. Київ: “Вища школа”
- Davis, A. L. (1969). A Compilation of the Work Sheets of the Linguistic Atlas of the United States and Canada and Associated Projects.
- Shinpei Ogura. (1940) «The outline of the Korean dialects». Memoirs of the Research Department of the Tōyō Bunko.
- Sohn Min-ho. (1999). The Korean Language. Cambridge: Cambridge University Press
- 김영환. (2013). 조선어방언학. 경기도 파주시: 대학사. 최명옥(1998). 국어의 방언 구획. 서울대학교: 국어국문학과.
- Rosen N. (2019). Dialect maps.
<https://www.sciencedirect.com/topics/socialsciences/dialectology>
- A History of Korean Language. Cambridge University Press (2011).
<https://koreancenter.org.ua/pro-koreiu/kultura/korejska-mova/istoriia-korejskoi-movy/>
- Song, J. J. The Korean language: Structure, use and context. New York (2005)
- Jeon, L., & A, B. (2013). Drawing boundaries and revealing language attitudes: Mapping perceptions of dialects in Korea
<https://renaissance-translations.com/korean-language-history/>
<https://asiasociety.org/education/korean-language>